

D

**Paper - II
(Economics)**

Maximum Marks : 150

Time : 9:30 am to 12:00 Noon

Name : _____

(Signature of the Candidate)

Roll No. (In Figures) _____

Roll No. (In Words) _____

: INSTRUCTIONS :

1. All questions in the Test are multiple choice questions.
2. Each question carries one mark, with four alternatives out of which one answer is correct.
3. There will be no negative marking.
4. Use only BLUE/BLACK Ball Point Pen to darken the appropriate oval.
5. Mark your response only at the appropriate space against the number corresponding to the question while answering on the OMR Response Sheet.
6. Marking more than one response shall be treated as wrong response.
7. Mark your response by completely darkening the relevant oval. The Mark should be dark and the oval should be completely filled.
8. Use of calculator, Mobile is strictly prohibited and use of these shall lead to disqualification.
9. The candidate MUST remove the last Carbon copy (Candidate's copy) of OMR after completion of Test.
10. The question paper will be both in English & Punjabi. In case of any doubt, English version will be taken as final.

1. If an economy is in equilibrium at the point where plan to save and to invest are equal; then government expenditure must be:

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅਰਥਵਿਸਥਾ ਉਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਬਚਤ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਸਮਾਨ ਹਨ, ਤਾਂ ਸਰਕਾਰੀ ਖਰਚ ਜ਼ਰੂਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ :

2. Devaluation of currency will be more beneficial if

- (a) Prices of domestic goods remain constant
 - (b) Prices of exports remain constant
 - (c) Prices of imports remain constant
 - (d) Prices of exports rise proportionately

ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਅਵਮੱਲਣ ਫਾਇਦੇਮੰਦ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ:

- (a) ਘਰੇਲੂ ਵਸਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ
(b) ਨਿਰਯਾਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ
(c) ਆਯਾਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਸਥਿਰ ਰਹਿੰਦੀਆਂ ਹਨ
(d) ਨਿਰਯਾਤਾਂ ਦੀਆਂ ਕੀਮਤਾਂ ਅਨਪਾਤਕ ਵੱਧਦੀਆਂ ਹਨ

- ### **3. Fiscal deficit in the Union budget means**

- (a) The difference between current expenditure and current revenues.
(b) Net increase in Union government's borrowings from the RBI.
(c) The sum of budgetary deficit and net increase in internal & external borrowings.
(d) The sum of monetised deficit and the budgetary deficit.

ਬਜਟ ਵਿੱਚ ਵਿਤੀ ਘਾਟੇ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ

- (a) ਚਾਲੂ ਖਰਚ ਅਤੇ ਚਾਲੂ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ
(b) ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੇ RBI ਕੋਲੋਂ ਉਪਾਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਵਾਪਾ
(c) ਬਜਟ ਘਾਟੇ ਅਤੇ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਤੇ ਬਾਹਰੀ ਉਧਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਵਾਪੇ ਦਾ ਜੋੜ
(d) ਬਜਟ ਘਾਟੇ ਅਤੇ ਮੈਂਦਰਿਕ ਘਾਟੇ ਦਾ ਜੋੜ

- 4. Assertion (A) :** Agriculture is no longer the gamble of the monsoons

Reason (R) : There is recent expansion of dry farming in India.

- (a) Both (A) and (R) are true and (R) is the correct explanation of (A)
(b) Both (A) and (R) are true, but (R) is not the correct explanation of (A)
(c) (A) is true, but (R) is false
(d) (A) is false, but (R) is true

ਕਥਨ (A) : ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਹਵ ਮਾਨਸਰ ਦਾ ਜ਼ਿਆ ਨਹੀਂ ਰਹੀ

बाबून (R) : बाबून द्वितीय अस्तवल धमत्र मेडी या टिस्युसान्त तैयार होता है।

- (a) ਦੋਵੇਂ (A) ਅਤੇ (R) ਠੀਕ ਹਨ ਅਤੇ (R), (A) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਹੈ

(b) ਦੋਵੇਂ (A) ਅਤੇ (R) ਠੀਕ ਹਨ ਅਤੇ (R), (A) ਦੀ ਸਹੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਹੀਂ ਹੈ

(c) (A) ਠੀਕ ਹੈ ਪਰ (R) ਗਲਤ ਹੈ

(d) (A) ਗਲਤ ਹੈ, ਪਰ (R) ਠੀਕ ਹੈ

- 5.** The Economic cost of food grains to FCI include the following :
1. MSP including central bonus	2. Procurement incidentals
3. Cost of distribution	4. Food grain losses
(a) 1, 2 and 3	(b) 1, 2 and 4
(c) 1, 2, 3 & 4	(d) 2, 3 & 4 only
- FCI ਨੂੰ ਖਾਪ-ਅਨਾਜਾਂ ਦੀ ਆਰਥਿਕ ਲਾਗਤ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ
1. ਕੇਂਦਰੀ ਬੋਨਸ ਨਾਲ MSP	2. ਅਚਨਚੇਤ ਪੂਰਤੀ
3. ਵੰਡ ਦੀ ਲਾਗਤ	4. ਅਨਾਜ ਦਾ ਨੁਕਸਾਨ
(a) 1, 2 ਅਤੇ 3	(b) 1, 2 ਅਤੇ 4
(c) 1, 2, 3 ਅਤੇ 4	(d) ਕੇਵਲ 2, 3 ਅਤੇ 4
- 6.** India's 'Green Actions' does not include
(a) Cut in subsidies	(b) Increased taxes on fossil fuels
(c) Increase in petrol and diesel prices	(d) De-urbanising the economy
- ਭਾਰਤ ਦੇ 'Green Actions' ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੋਂਦੇ
(a) ਸਬਸਿਡੀਆਂ ਵਿੱਚ ਕਟੋਡੀ	(b) ਪਥਰਾਟ ਬਾਲਣਾ ਉਤੇ ਵਧੇ ਕਰ
(c) ਪੈਂਡ੍ਰੋਲ ਅਤੇ ਡੀਜਲ ਕੀਮਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ	(d) ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਗੈਰ-ਸ਼ਹਿਰੀਕਰਨ
- 7.** Statistics is defined as the aggregate of facts affected by
(a) One particular cause	(b) Two causes only
(c) Multiplicity of causes	(d) Not affected at all
- ਸਾਂਖਿਅਕੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਜੋੜ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ
(a) ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਨ	(b) ਸਿਰਫ਼ ਦੋ ਕਾਰਨ
(c) ਬੁਝੁਤ ਸਾਰੇ ਕਾਰਨ	(d) ਬਿਲਕੁਲ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਹੈ
- 8.** Statistics is
(a) An art only	(b) Art and Science
(c) Science only	(d) neither Art nor Science
- ਸਾਂਖਿਅਕੀ ਹੈ
(a) ਸਿਰਫ਼ ਕਲਾ	(b) ਕਲਾ ਅਤੇ ਵਿਗਿਆਨ
(c) ਸਿਰਫ਼ ਵਿਗਿਆਨ	(d) ਨਾ ਕਲਾ ਅਤੇ ਨਾ ਵਿਗਿਆਨ
- 9.** _____ is a suitable method of collecting data in cases where the informants are literate and spread over a vast area.
(a) Mailed Questionnaire Method
(b) Direct Personal Interview Method
(c) Indirect Oral Interview Method
(d) Information Received through Local Agencies
- ਜਦੋਂ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਪੜ੍ਹੇ ਲਿਖੇ ਹਨ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਾਲ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲੇ ਹਨ, _____ ਸੂਚਨਾ ਇੱਕਠੀ ਕਰਨ ਦੀ ਢੁਕਵੀਂ ਵਿਧੀ ਹੈ
(a) ਡਾਕ ਰਾਹੀਂ ਭੇਜੀ ਗਈ ਪ੍ਰਸ਼ਨਸੂਚੀ ਵਿਧੀ
(b) ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸਾਖਸਤਕਾਰ ਵਿਧੀ
(c) ਅਪ੍ਰਤੱਖ ਮੌਖਿਕ ਸਾਖਸਤਕਾਰ ਵਿਧੀ
(d) ਸਥਾਨਕ ਏਜੰਸੀਆਂ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਜਾਣਕਾਰੀ

10. Assume that you employ the following data while conducting a statistical investigation:-
- Estimate of personal income taken from RBI bulletin
 - Financial data of Indian Companies taken from the annual reports of Ministry of Law and Company Affairs.
 - Tabulation from schedules used in interviews that you yourself conducted.
 - Data collected by National Sample Survey.

Which of the above is Primary data :

(a) Only i	(b) Only iii
(c) ii and iii	(d) i, ii and iii

ਮੰਨ ਨਾਉ ਇੱਕ ਸਾਂਖਿਅਕੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਦੌਰਾਨ ਤੁਸੀਂ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅੰਕੜਿਆ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਕਰਦੇ ਹੋ :

- RBI ਬੁਲੇਟਿਨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਏ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਮਦਨ ਦੇ ਅਨੁਮਾਨ
- ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦੀਆਂ ਸਲਾਨਾ ਰਿਪੋਰਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਲਈ ਗਏ ਭਾਰਤੀ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੇ ਅੰਕੜੇ
- ਇੰਟਰਵਿਊ ਜਿਹੜੀ ਤੁਸੀਂ ਆਪ ਅਯੋਜਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਵਿੱਚ ਵਰਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਾਰਨੀਕਰਨ
- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੈਂਪਲ ਸਰਵੇ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕਠੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅੰਕੜੇ
ਉਪਰ ਦਿਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਮੁੱਢਲੇ ਅੰਕੜੇ ਹਨ

(a) ਸਿਰਫ਼ i	(b) ਸਿਰਫ਼ iii
(c) ii ਅਤੇ iii	(d) i, ii ਅਤੇ iii

11. Which of the following is/are the basis (bases) of classification of data?

i. Geographical	ii. Chronological
iii. Qualitative	iv. Quantitative
(a) i & ii	(b) ii & iv
(c) i, ii, iii & iv	(d) i, ii & iv

ਹੇਠਾਂ ਦਿਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਵਰਗੀਕਰਨ ਦਾ ਅਧਾਰ ਹੈ ?

i. ਭਰੋਲਿਕ	ii. ਕਾਲਕ੍ਰਮਿਕ
iii. ਗੁਣਤਾਮਕ	iv. ਗਣਨਾਤਮਕ
(a) i ਅਤੇ ii	(b) ii ਅਤੇ iv
(c) i, ii, iii ਅਤੇ iv	(d) i, ii ਅਤੇ iv

12. Row heading in a table is called

(a) Caption	(b) Stub
(c) Table Number	(d) Title

ਇਕ ਸਾਰਣੀ ਵਿੱਚ ਕਤਾਰ ਦਾ ਸ਼ੀਰਸ਼ਕ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ

(a) ਕਪਤਾਨ	(b) ਮੁੱਢ
(c) ਸਾਰਣੀ ਸੰਖਿਆ	(d) ਸਿਰਲੇਖ

13. According to Sturge's rule, the number of classes k is given by

(a) $1 + 3.322 \log_{10}N$	(b) $3 + 3.223 \log_{10}N$
(c) $10 + 3.22 \log_{10}N$	(d) $10 + 0.322 \log_{10}N$

Sturge ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਨੁਸਾਰ, k ਸ੍ਰੇਣੀਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ

(a) $1 + 3.322 \log_{10}N$	(b) $3 + 3.223 \log_{10}N$
(c) $10 + 3.22 \log_{10}N$	(d) $10 + 0.322 \log_{10}N$

14. The magnitude of class (i) is given by
 (a) Upper Limit + Lower Limit/2 (b) Upper Limit – Lower Limit/2
 (c) Upper Limit – Lower Limit (d) Upper Limit + Lower Limit
 ਸ਼ੇਣੀ ਅੰਤਰਾਲਾਂ ਦਾ ਅਕਾਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ:
 (a) ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ + ਹੇਠਲੀ ਸੀਮਾ/2 (b) ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ – ਹੇਠਲੀ ਸੀਮਾ/2
 (c) ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ – ਹੇਠਲੀ ਸੀਮਾ (d) ਉਪਰਲੀ ਸੀਮਾ + ਹੇਠਲੀ ਸੀਮਾ
15. The algebraic sum of deviations of a given set of observations from their arithmetic mean is
 (a) Always Positive (b) Zero
 (c) Maximum (d) Minimum
 ਉਕਤੀਆਂ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇੱਕ ਸੈੱਟ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮੱਧਮਾਨ ਤੋਂ ਲਈ ਗਏ ਵਿਚਲਨਾਂ ਦਾ ਬੀਜ ਗਣਿਤੀ ਜੋੜ ਹੈ
 (a) ਹਮੇਸ਼ਾ ਪਨਾਤਮਕ (b) ਸਿਫਰ
 (c) ਅਧਿਕਤਮ (d) ਨਿਊਨਤਮ
16. The formula for calculating probable error for coefficient of correlation is
 (a) $1 - r^2/\sqrt{n}$ (b) $0.6745(1 - r^2)/\sqrt{n}$
 (c) $0.6475(1 - r^2)/\sqrt{n}$ (d) $(1 - r^2)/\sqrt{n-1}$
 ਸਹਿਸੰਬੰਧ ਦੇ ਗੁਣਾਂਕ ਲਈ ਸੰਭਾਵਤ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਗਣਨਾ ਲਈ ਫਾਰਮੂਲਾ ਹੈ
 (a) $1 - r^2/\sqrt{n}$ (b) $0.6745(1 - r^2)/\sqrt{n}$
 (c) $0.6475(1 - r^2)/\sqrt{n}$ (d) $(1 - r^2)/\sqrt{n-1}$
17. Standard Deviation is always _____ mean deviation.
 (a) Greater than or equal to (b) Less than
 (c) Equal to (d) Less than or equal to
 ਪ੍ਰਮਾਪ ਵਿਚਲਨ ਹਮੇਸ਼ਾ ਮੱਧ ਵਿਚਲੇਨ ਦੇ _____ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 (a) ਅਧਿਕ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ (b) ਘੱਟ
 (c) ਬਰਾਬਰ (d) ਘੱਟ ਜਾਂ ਬਰਾਬਰ
18. Relationship between Q_1 , Q_2 , Q_3 and M_d is given by
 (a) $Q_1 \leq Q_2 = M_d \leq Q_3$ (b) $Q_1 \geq Q_2 = M_d \leq Q_3$
 (c) $Q_1 \leq Q_2 = M_d \geq Q_3$ (d) $Q_1 + Q_3 \leq Q_2 = M_d$
 Q_1 , Q_2 , Q_3 ਅਤੇ M_d ਵਿਚਕਾਰ ਸੰਬੰਧ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
 (a) $Q_1 \leq Q_2 = M_d \leq Q_3$ (b) $Q_1 \geq Q_2 = M_d \leq Q_3$
 (c) $Q_1 \leq Q_2 = M_d \geq Q_3$ (d) $Q_1 + Q_3 \leq Q_2 = M_d$
19. The empirical relationship between mean, median and mode for a moderately asymmetrical distribution is given by
 (a) 3 Mean – 2 Median (b) 3 Median + 2 Mean
 (c) 3 Median – 2 Mean (d) 3 Median – 2 Mean/2
 ਇੱਕ ਔਸਤਨ ਅਸਮ ਵੰਡ ਲਈ ਮੱਧਮਾਨ, ਮਧਿਅਕਾ ਅਤੇ ਬਹੁਲਕ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗਸਿੱਧ ਸੰਬੰਧ ਦਿਤਾ ਗਿਆ ਹੈ :
 (a) 3 ਮੱਧਮਾਨ – 2 ਮਧਿਅਕਾ (b) 3 ਮਧਿਅਕਾ + 2 ਮੱਧਮਾਨ
 (c) 3 ਮਧਿਅਕਾ – 2 ਮੱਧਮਾਨ (d) 3 ਮਧਿਅਕਾ – 2 ਮੱਧਮਾਨ/2
20. If the coefficient of quartile deviation is 0.6 and Q.D. = 15; then Q_1 & Q_3 are
 (a) 10 and 40 respectively (b) 40 and 10 respectively
 (c) 50 and 30 respectively (d) 20 and 60 respectively
 ਜੇਕਰ ਚਤੁਰਬਕ ਵਿਚਲਨ ਦਾ ਗੁਣਾਕ 0.6 ਅਤੇ, Q.D. = 15 ਫਿਰ Q_1 , ਅਤੇ Q_3 ਹਨ
 (a) ਕਰਮਵਾਰ 10 ਅਤੇ 40 (b) ਕਰਮਵਾਰ 40 ਅਤੇ 10
 (c) ਕਰਮਵਾਰ 50 ਅਤੇ 30 (d) ਕਰਮਵਾਰ 20 ਅਤੇ 60

21. Coefficient of determination (r^2) is given by

- (a) Total Variance/Explained Variance
- (b) Explained Variance/Total Variance
- (c) Unexplained Variance/Total Variance
- (d) Explained Variance/Unexplained Variance

निरपारन दा गुणांक (r^2) दिता जांदा है

- (a) कुल भिन्नता/सपेस्ट भिन्नता
- (b) सपेस्ट भिन्नता/कुल भिन्नता
- (c) असपेस्ट भिन्नता/कुल भिन्नता
- (d) सपेस्ट भिन्नता/असपेस्ट भिन्नता

22. The consumer price index for a group of workers was ₹ 250 in 1994 with 1980 as the base.

The purchasing power of a rupee in 1994 as compared to 1980 is

- (a) ₹ 2.50
- (b) ₹ 0.40
- (c) ₹ 0.80
- (d) ₹ 0.25

1994 विच 1980 अपार साल नाल करमचारीਆं दे इंक समुह लाई उपभोगता मुचकार्फ 250 रुपए सी 1994 विच खरीद स्कड़ी 1980 दे मुकाबले है

- (a) ₹ 2.50
- (b) ₹ 0.40
- (c) ₹ 0.80
- (d) ₹ 0.25

23. Mean of 20 values is 45. If one of these values was wrongly taken as 64 instead of 46, then corrected mean would be

- (a) 44.1
- (b) 45.9
- (c) 42.1
- (d) 43.4

20 मूलों दी औसत 45 है। इहनां विचे इंक मूल नु गलडी नाल 46 दी जगा 64 लै लिआ गिआ। सही औसत हेवेगी

- (a) 44.1
- (b) 45.9
- (c) 42.1
- (d) 43.4

24. Consider the function $y = (x - 2)^6(x - 3)^5$. Which of the following is correct in respect of this function

- (a) There exists maxima at $x = 2$
- (b) There exists minima at $x = 2$
- (c) There exists maxima at $x = 3$
- (d) There exists neither maxima nor minima at $x = 2$

दलन $y = (x - 2)^6(x - 3)^5$ नु विचारे इस दलन दे संबंध विच हेठा दितिआं विचे किहजा सही है

- (a) मैक्रसिमा $x = 2$ 'ते हुंदा है
- (b) $x = 2$ ते मिनिमा हुंदा है
- (c) मैक्रसिमा $x = 3$ 'ते हुंदा है
- (d) $x = 2$ ते ना मैक्रसिमा हुंदा है ना ही मिनिमा

25. For a function $y = f(x)$; the condition for maxima to exist is

- (a) d^2y/dx^2 should be positive
- (b) d^2y/dx^2 should be negative
- (c) d^2y/dx^2 should be zero
- (d) Value of d^2y/dx^2 should be infinite.

दलन $y = f(x)$ लाई, मैक्रसिमा दे होण दी सघिती है :

- (a) d^2y/dx^2 पनात्मन होण चाहीदा है
- (b) d^2y/dx^2 रिणात्मक होण चाहीदा है
- (c) d^2y/dx^2 मिछर होण चाहीदा है
- (d) d^2y/dx^2 दा मुल अनिस्तित होण चाहीदा है

- 26.** The slope of AC is given by
(a) $1/q (AC - MC)$	(b) $1/q (MC - AC)$
(c) $1/q (AC + MC)$	(d) $q (AC - MC)$
- AC ਦੀ ਢਲਾਣ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ
(a) $1/q (AC - MC)$	(b) $1/q (MC - AC)$
(c) $1/q (AC + MC)$	(d) $q (AC - MC)$
- 27.** If consumption function is given by $C = 100 + 0.8Y$. Then the value of multiplier will be
(a) 0.8	(b) 100
(c) 5	(d) 1.25
- ਜੇਕਰ ਉਪਬੋਗਤਾ ਫਲਨ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ $C = 100 + 0.8Y$ ਗੁਣਾਂਕ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੋਵੇਗਾ
(a) 0.8	(b) 100
(c) 5	(d) 1.25
- 28.** For the demand function $X = 100 - 4p - 2p^2$. The price elasticity of demand at $p = 5$ is
(a) 1	(b) 0.007
(c) 0	(d) 4
- ਮੰਗ ਫਲਨ $X = 100 - 4p - 2p^2$ ਲਈ $p = 5$ ਤੇ ਮੰਗ ਦੀ ਕੀਮਤ ਲਚਕ ਹੈ
(a) 1	(b) 0.007
(c) 0	(d) 4
- 29.** The standard deviation of natural numbers 1 to 5 is
(a) 1.414	(b) 2.326
(c) 14.32	(d) 4.263
- 1 ਤੋਂ 5 ਪ੍ਰਕਿਰਿਤਿਕ ਸੰਖਿਆਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਪ ਵਿਚਲਨ ਹੈ
(a) 1.414	(b) 2.326
(c) 14.32	(d) 4.263
- 30.** In a normal distribution, arithmetic mean \pm Quartile deviation would cover
(a) 50 percent of the items	(b) 80 percent of the items
(c) 68.27 percent of the items	(d) 57.51 percent of the items
- ਇੱਕ ਸਧਾਰਨ ਵਰਗੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਮੌਯਮਾਨ \pm ਚਤੁਰਬਕ ਵਿਚਲਣ ਘੇਰੇਗਾ
(a) ਮਦਾ ਦਾ 50 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	(b) ਮਦਾ ਦਾ 80 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
(c) ਮਦਾ ਦਾ 68.27 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	(d) ਮਦਾ ਦਾ 57.51 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
- 31.** The value of correlation coefficient is termed to be highly significant if
(a) r is less than P.E.(r)	(b) r is greater than P.E.(r)
(c) r is less than $10P.E.(r)$	(d) r is much greater than $6P.E.(r)$
- ਸਹਿਸੰਬੰਧ ਗੁਣਾਂਕ ਦਾ ਮੁੱਲ ਅਤਿ ਸਾਰਬਕ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ
(a) $r, P.E.(r)$ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ	(b) $r, P.E.(r)$ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ
(c) $r, 10P.E.(r)$ ਨਾਲੋਂ ਘੱਟ ਹੈ	(d) $r, 6P.E.(r)$ ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ

- 32.** The value of correlation coefficient ranges from

(ੴ) ਸਹਿਸੰਬੰਧ ਗ੍ਰਾਣਕ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

33. The ranks according to two attributes in a sample are given below

R_i: 1 2 3 4 5

R₂: 5 4 3 2 1

The rank correlation between them is:-

ਇੱਕ ਸੈਪੁਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਗਣਾਂ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਦਰਜੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਹਨ

R: 1 2 3 4 5

R₂: 5 4 3 2 1

ਹਿਨਾਂ ਵਿਜ ਜ਼ਖ਼ਜਾ ਸਹਿਸਰੰਧੀਪ ਹੈ

34. If value of r is computed to be 0.8; it implies that

- (a) 80 percent of the data are explained
(b) 80 percent of the data are unexplained
(c) 64 percent of the data are explained
(d) 64 percent of the data are unexplained

ਜੇਕਰ r ਦੇ ਮੁੱਲ ਦੀ ਗਣਨਾ 0.8 ਹੈ, ਇਸਦਾ ਅਰਥ ਹੈ:

Which of the following is correct in case of relationship between

36. The samples A and B have the same standard deviations; but the mean of A is greater than B. The coefficient of variation of A is

- B. The coefficient of variation of A is**

(a) Greater than that of B (b) Less than that of B
 (c) Equal to that of B (d) not defined at all

(c) Equal to that of B (d) not defined at all
ਸੇਵਾਂ A ਅਤੇ B ਦਾ ਪ੍ਰਮਾਣ ਵਿਸਤੁਲ ਸਮਾਨ ਹੈ : ਪਰ A ਦਾ ਮੱਧਮਾਨ B ਨਾਲੋਂ ਵੱਧ ਹੈ। A ਦਾ ਕਿੰਨਤਾ ਗਣਾਂਕ ਹੈ:

37. Sum of deviations of the items from the mean is always zero.

(c) Mode ਮੱਲਾਂ ਦੇ ਤੋਂ ਵਿਚਲਨਾ ਦਾ ਜੋਤ ਹਮੇਸ਼ਾ ਬਿਛੁਰ੍ਹ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

- (a) ਮਧਿਆਕਾ (b) ਮੱਧਮਾਨ
 (c) ਬਹੁਲਕ (d) ਬੀਜ ਗੁਣਤ੍ਰੀ ਮੱਧਮਾਨ

38. Which of the following are the objectives of the Commissions for Agricultural Costs and Prices (CACP)?

- I. To stabilize agricultural prices.
 - II. To ensure meaningful real income levels to the farmers.
 - III. To protect the interest of the consumers by providing essential agricultural commodities at reasonable rates through public distribution system.
 - IV. To ensure maximum price for the farmer.

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆ ਵਿੱਚੋਂ ਖੇਤੀ ਲਾਘਤਾਂ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਲਈ ਕਮੀਸ਼ਨ (CACP) ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਕਿਹੜੇ ਹਨ?

39. Which of the following were the aims behind the setting up of the World Trade Organization (WTO)?

- I. Promotion of free trade and resource flow across countries.
 - II. Protection of intellectual property rights.
 - III. Managing trade between different countries.
 - IV. Promotion of trade between the former East Bloc countries and the Western world.

ਵਿਸ਼ਵ ਵਪਾਰ ਸੰਗठਨ (WTO) ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਪਿੱਛੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ ?

- #### **40. Regional rural banks**

ਖੇਤਰੀ ਪੇਂਡ ਬੈਂਕ

41. Match the List I with List II and select the correct answer using the codes given below the lists:

List I	List II
A. NABARD	1. 1995-96
B. RIDF	2. 1982
C. RRB	3. 1998-99
D. Kisan Credit Cards	4. 1975
(a) A-4, B-1, C-2, D-3	(b) A-2, B-1, C-4, D-3
(c) A-3, B-4, C-1, D-2	(d) A-3, B-2, C-1, D-4

ਸੂਚੀ I ਅਤੇ ਸੂਚੀ II ਦਾ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡਾਂ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਨਾਲ ਸਹੀ ਉਤਰ ਚੁਣੋ

ਸੂਚੀ I	ਸੂਚੀ II
A. NABARD	1. 1995-96
B. RIDF	2. 1982
C. RRB	3. 1998-99
D. ਕਿਸਾਨ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਕਾਰਡ	4. 1975
(a) A-4, B-1, C-2, D-3	(b) A-2, B-1, C-4, D-3
(c) A-3, B-4, C-1, D-2	(d) A-3, B-2, C-1, D-4

42. Which of the following committees has been set up in India for identification of below poverty line (BPL) families in urban areas?

- (a) Tendulkar committee
- (b) Saxena committee
- (c) Lakdawala committee
- (d) Hashim committee

ਸ਼ਹਿਰੀ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗਰੀਬੀ ਰੇਖਾ ਤੋਂ ਹੇਠਾਂ ਪਰਿਵਾਰਾਂ ਦੀ ਪਛਾਣ ਲਈ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਕਮੇਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ

- (a) ਤੇਂਦੂਲਕਰ ਕਮੇਟੀ
- (b) ਸਕਸੇਨਾ ਕਮੇਟੀ
- (c) ਲਕਡਾਵਾਲਾ ਕਮੇਟੀ
- (d) ਹਾਸਿਮ ਕਮੇਟੀ

43. Arrange the chronological order of the launching of these schemes are

- 1. EAS 2. TRYSEM 3. JRY 4. RLEGP

- (a) 2,4,1,3
- (b) 4,2,3,1
- (c) 4,2,1,3
- (d) 2,4,3,1

ਇਹਨਾਂ ਸ਼ਕਿਮਾਂ ਨੂੰ ਇਹਨਾਂ ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਮੇਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕ੍ਰਮਬੱਧ ਕਰੋ

- 1. EAS 2. TRYSEM 3. JRY 4. RLEGP

- (a) 2,4,1,3
- (b) 4,2,3,1
- (c) 4,2,1,3
- (d) 2,4,3,1

- 44.** Those variables that the model tries to explain are known as:
- (a) Exogenous variables
 - (b) Endogenous variables
 - (c) Simple variables
 - (d) none of the above
- ਉਹ ਚਰ ਜਿੰਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਮਾਡਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਕਹਾਉਂਦੇ ਹਨ?
- (a) ਬਾਹਰੀ ਚਰ
 - (b) ਅੰਦਰੂਨੀ ਚਰ
 - (c) ਸਪਾਰਨ ਚਰ
 - (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 45.** Who amongst the following was NOT the winner of Nobel Prize in Macro Economics ?
- (a) Milton Friedman
 - (b) James Tobin
 - (c) Robert Lucas
 - (d) W. Phillips
- ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਮਸ਼ਟੀ ਅਰਥ-ਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿੱਚ ਨੋਬਲ ਪੁਰਸ਼ਕਾਰ ਵਿਜੇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੈ?
- (a) ਮਿਲਟਨ ਫ੍ਰਾਂਡਮੈਨ
 - (b) ਜੇਮਸ ਟੋਬਿਨ
 - (c) ਰੋਬਰਟ ਲੁਕਾਸ
 - (d) ਡਬਲਿਊ. ਫਿਲਿਪ
- 46.** GDP deflator is:
- (a) Nominal GDP/Real GDP
 - (b) Real GDP/Nominal GDP
 - (c) Nominal GDP – Real GDP
 - (d) Real GDP – Nominal GDP
- GDP ਘਟਾਉਣ ਵਾਲਾ ਹੈ
- (a) ਸ਼ਾਬਦਿਕ GDP/ਅਸਲ GDP
 - (b) ਅਸਲ GDP/ਸ਼ਾਬਦਿਕ GDP
 - (c) ਸ਼ਾਬਦਿਕ GDP – ਅਸਲ GDP
 - (d) ਅਸਲ GDP – ਸ਼ਾਬਦਿਕ GDP
- 47.** If an Indian resident owns an apartment in New York, the rental income he earns is a part of:
- (a) United States GDP
 - (b) Indian GDP
 - (c) United States GNP
 - (d) Indian GNP
- ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਭਾਰਤੀ ਵਸਨੀਕ ਦਾ ਨਿਊਯਾਰਕ ਵਿੱਚ ਅਪਾਰਟਮੈਂਟ ਹੈ, ਉਸਨੂੰ ਮਿਲਣ ਵਾਲੀ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਆਮਦਨ ਹਿੱਸਾ ਹੈ
- (a) ਅਮਰੀਕੀ GDP ਦਾ
 - (b) ਭਾਰਤੀ GDP ਦਾ
 - (c) ਅਮਰੀਕੀ GNP ਦਾ
 - (d) ਭਾਰਤੀ GNP ਦਾ
- 48.** National Income is:
- (a) GDP- Indirect Business Taxes
 - (b) NNP- Depreciation
 - (c) NNP- Indirect Business Taxes
 - (d) GNP- Indirect Business Taxes
- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਹੈ:
- (a) GDP- ਅਪ੍ਰੋਤੱਖ ਵਪਾਰ ਕਰ
 - (b) NNP- ਮੁੱਲ ਘਟਾ
 - (c) NNP- ਅਪ੍ਰੋਤੱਖ ਵਪਾਰ ਕਰ
 - (d) GNP- ਅਪ੍ਰੋਤੱਖ ਵਪਾਰ ਕਰ
- 49.** In national income accounts, ‘consumption of fixed capital’ is commonly known as:
- (a) Consumption of goods
 - (b) Fixed capital
 - (c) Depreciation
 - (d) Proprietors income
- ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ‘ਸਥਿਰ ਪੂਜੀ ਦਾ ਉਪਭੋਗ’ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ:
- (a) ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਉਪਭੋਗ
 - (b) ਸਥਿਰ ਪੂਜੀ
 - (c) ਮੁੱਲ ਘਟਾ
 - (d) ਮਾਲਕ ਦੀ ਆਮਦਨ

50. If the nominal interest rate is 8 percent and inflation rate is 2 percent, then the real interest rate is:

(a) 2 percent	(b) 4 percent
(c) 6 percent	(d) 16 percent

ਜੇਕਰ ਸ਼ਾਬਦਿਕ ਵਿਆਜ ਦਰ 8 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ ਅਤੇ ਮੁਦਰਾਸਫ਼ੀਤੀ ਦਰ 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਹੈ, ਫਿਰ ਅਸਲ ਵਿਆਜ ਦਰ ਹੈ:

(a) 2 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	(b) 4 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ
(c) 6 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ	(d) 16 ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ

51. The accelerator assumes

(a) Constant MEC	(b) Constant multiplier
(c) Constant relationship between net investment and the rate of change of output	(d) Constant relationship between saving and investment

ਤਵਰਕ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ

(a) ਸਥਿਰ MEC	(b) ਸਥਿਰ ਗੁਣਾਂਕ
(c) ਸ਼ੁੱਧ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਪਰਿਵਰਤਨ ਦਰ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਸੰਬੰਧ	(d) ਬਚਤ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸਥਿਰ ਸੰਬੰਧ

52. An outward shift in Marginal Efficiency of capital

(a) Increase aggregate demand	(b) Decrease aggregate demand
(c) Decrease consumption	(d) Increase consumption

ਪੂੰਜੀ ਦੀ ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰਵਾਰ ਪਰਿਵਰਤਨ

(a) ਕੁੱਲ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ	(b) ਕੁੱਲ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
(c) ਉਪਭੋਗ ਵਿੱਚ ਕਮੀ	(d) ਉਪਭੋਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ

53. If an increase in investment leads to increase in national income, it is called:

(a) Accelerator	(b) Multiplier
(c) Monetarism	(d) Aggregated Demand

ਜੇਕਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ:

(a) ਤਵਰਕ	(b) ਗੁਣਾਂਕ
(c) ਮੌਦਰੀਕਰਨ	(d) ਕੁੱਲ ਮੰਗ

54. An increase in money supply in IS-LM model:

(a) Shifts LM curve downward	(b) Increases income
(c) Reduces interest rate	(d) all of the above

IS-LM ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ

(a) LM ਵੱਕਰ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਪਰਿਵਰਤਤ ਕਰਦਾ ਹੈ	(b) ਆਮਦਨ ਵਧਾਉਂਦਾ ਹੈ
(c) ਵਿਆਜ ਦਰ ਨੂੰ ਘਟਾਉਂਦਾ ਹੈ	(d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

55. Decrease in taxes in IS-LM model

- (a) Shift IS curve to the right
- (b) Decrease in income
- (c) Decreases interest rate
- (d) All of the above

IS-LM माडल विंच करा विंच कमी

- (a) IS वैकर नुं सੱਜे वैल परिवर्तन करदी है
- (b) आमदान विंच कमी करदी है
- (c) विआज दर विंच कमी करदी है
- (d) उपरेक्त सारे

56. Which of the following is true with 'Fiscal expansion':

- (a) Increase in taxes
- (b) Increase in government purchases
- (c) Shift aggregate demand to left
- (d) Shift IS curve to left

'विंडी विस्तार' नाल हेठा दितिया विंचें किहजा सही है:

- (a) करा विंच वापा
- (b) सरकारी खरीदारीया विंच वापा
- (c) कूल भंग नुं खेंपे पासे वैल परिवर्तन करदी है
- (d) IS वैकर नुं खेंपे वैल परिवर्तन करदी है

57. Who amongst the following is NOT a new-classical economist ?

(a) Robert Lucas	(b) Robert Barro
(c) Milton Friedman	(d) Edward Prescott

हेठा दितिया विंचें किहजा नव परंपरावादी अरबस्त्रासतरी नहीं है?

(a) रैबरट लुकाम	(b) रैबरट बारो
(c) मिलटन फ्राईडमैन	(d) ऐडवरड प्रैसकैट

58. 'Output gap' measures

(a) Actual Output – Consumption	(b) Actual Output – Investment
(c) Potential Output – Actual Output	(d) Potential Output – Investment

'उत्पादन अंतर' मापदी है

(a) वास्तविक उत्पादन – उपडेंग	(b) वास्तविक उत्पादन – निवेश
(c) संभाव्य उत्पादन – वास्तविक उत्पादन	(d) संभाव्य उत्पादन – निवेश

59. Phillips curve describes the relationship between

- (a) Real growth and change in unemployment rate
- (b) Rate of inflation and rate of unemployment
- (c) Rate of inflation and rate of employment
- (d) Wages and real growth rate

फिलिप वैकर इਹना विचले संਬंध दा विवरन करदी है

- (a) असल विकास अंडे बेरुजगारी दर विंच परिवर्तन
- (b) मुद्रामढीड़ी दी दर अंडे बेरुजगारी दी दर
- (c) मुद्रामढीड़ी दी दर अंडे रुजगार दी दर
- (d) मजदुरी अंडे असल विकास दर

- 60.** Interaction of goods and assets markets jointly determine
- (a) Interest rate and income
 - (b) Interest rate and employment rate
 - (c) Interest rate and investment
 - (d) Investment and consumption
- ਵਸਤੂਆਂ ਅਤੇ ਸੰਪਤੀ ਬਜਾਰਾਂ ਦਾ ਪਰਸਪਰ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ
- (a) ਵਿਆਜ ਦਰ ਅਤੇ ਆਮਦਨ
 - (b) ਵਿਆਜ ਦਰ ਅਤੇ ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ ਦੀ ਦਰ
 - (c) ਵਿਆਜ ਦਰ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼
 - (d) ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਪਖੋਗ
- 61.** If the actual unemployment rate is below the natural rate of unemployment, it would lead to
- (a) Phillips curve would shift to the left
 - (b) Rate of inflation would increase
 - (c) Natural rate of unemployment would fall
 - (d) Wages would fall
- ਜੇਕਰ ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ ਦੀ ਵਾਸਤਵਿਕ ਦਰ ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ ਦੀ ਸੁਭਾਵਿਕ ਦਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਹੈ, ਇਸ ਨਾਲ
- (a) ਫਿਲਿਪ ਵਰਕ ਥੱਬੇ ਪਾਸੇ ਵੱਲ ਪਰਿਵਰਤਤ ਹੋਵੇਗੀ
 - (b) ਮੁਦਰਾਸਫੀਡੀ ਦੀ ਦਰ ਵਧੇਗੀ
 - (c) ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ ਦੀ ਸੁਭਾਵਕ ਕਰ ਘੱਟੇਗੀ
 - (d) ਮਜਦੂਰੀ ਘੱਟੇਗੀ
- 62.** An increase in money supply would lead to
- (a) Interest rate to fall, investment to rise and aggregate demand to rise
 - (b) Interest rate to fall, investment to fall and aggregate demand to fall
 - (c) Interest rate to rise, investment to rise and aggregate demand to rise
 - (d) Interest rate to rise, investment to fall and aggregate demand to fall
- ਮੁਦਰਾ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰੇਗਾ
- (a) ਵਿਆਜ ਦਰ ਵਿੱਚ ਕਮੀ, ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਕੁਲ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
 - (b) ਵਿਆਜ ਦਰ ਵਿੱਚ ਕਮੀ, ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਅਤੇ ਕੁਲ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
 - (c) ਵਿਆਜ ਦਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਕੁਲ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
 - (d) ਵਿਆਜ ਕਰ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ, ਨਿਵੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਅਤੇ ਕੁਲ ਮੰਗ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
- 63.** The tough in business cycle occurs when
- (a) Inflation is lowest
 - (b) Lowest money supply
 - (c) Aggregated economic activity is lowest
 - (d) Unemployment is lowest
- ਵਾਰ ਚੱਕਰ ਵਿੱਚ ਮਜ਼ਬੂਤੀ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ
- (a) ਮੁਦਰਾਸਫੀਡੀ ਨਿਊਨਤਮ ਹੈ
 - (b) ਨਿਊਨਤਮ ਮੁਦਰਾ ਪੂਰਤੀ
 - (c) ਕੁਲ ਆਰਥਕ ਕਿਰਿਆ ਨਿਊਨਤਮ ਹੈ
 - (d) ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ ਨਿਊਨਤਮ ਹੈ
- 64.** In the long run, increase in productivity would cause output to _____ and aggregate price level to _____.
- (a) fall, fall
 - (b) fall, rise
 - (c) rise, fall
 - (d) rise, rise
- ਦੀਰਘ ਕਾਲ ਵਿੱਚ, ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ _____ ਅਤੇ ਕੀਮਤ ਪੱਧਰ ਵਿੱਚ _____ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ
- (a) ਕਮੀ, ਕਮੀ
 - (b) ਕਮੀ, ਵਾਧਾ
 - (c) ਵਾਧਾ, ਕਮੀ
 - (d) ਵਾਧਾ, ਵਾਧਾ

65. Stagflation occurs when

- (a) Price level increases and real GDP decreases
- (b) Price level decreases and real GDP increases
- (c) Price level and real GDP decreases simultaneously
- (d) Price level and real GDP increases simultaneously

ਸਟੈਗਫਲੇਸ਼ਨ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ

- (a) ਕੀਮਤ ਪੱਧਰ ਵੱਧਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ GDP ਘੱਟਦਾ ਹੈ
- (b) ਕੀਮਤ ਪੱਧਰ ਘੱਟਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ GDP ਵੱਧਦੇ ਹੈ
- (c) ਕੀਮਤ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਅਸਲ GDP ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਘਟਦੇ ਹਨ
- (d) ਕੀਮਤ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਅਸਲ GDP ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਵੱਧਦੇ ਹਨ

66. In the long run, a reduction in labour supply could cause output to _____ and aggregated price lead to _____

- (a) rise, rise
- (b) fall, rise
- (c) fall, fall
- (d) rise, fall

ਦੀਰਘਕਾਲ ਵਿੱਚ, ਕਿਹਤ ਪੁਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ _____ ਅਤੇ ਕੁੱਲ ਕੀਮਤ ਵਿੱਚ _____ ਸਕਦੀ ਹੈ

- (a) ਵਾਧਾ, ਵਾਧਾ
- (b) ਘਾਟਾ, ਵਾਧਾ
- (c) ਘਾਟਾ, ਘਾਟਾ
- (d) ਵਾਧਾ, ਘਾਟਾ

67. Keynesian aggregate supply curve takes which of the following shape ?

- (a) Vertical
- (b) Horizontal
- (c) Both (a) and (b)
- (d) None of the above

ਕੇਨਜ਼ੀਅਨ ਕੁਲ ਪੁਰਤੀ ਵਕ਼ਬਦੀ ਹੇਠਾਂ ਦਿਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਅਕਾਰ ਲੈਂਦਾ ਹੈ ?

- (a) ਖੜਵਾਂ
- (b) ਲੇਟਵਾ
- (c) ਦੋਵੇਂ (a) ਅਤੇ (b)
- (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

68. Money is neutral when the change in the money stock lead to change in

- (a) Output
- (b) Price level
- (c) Employment
- (d) Interest rate

ਮੁਦਰਾ ਨਿਰਪੱਖ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਮੁਦਰਾ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਪਰਿਵਰਤਨ ਕਰਦਾ ਹੈ :

- (a) ਉਤਪਾਦਨ
- (b) ਕੀਮਤ ਪੱਧਰ
- (c) ਰੁਜ਼ਗਾਰ
- (d) ਵਿਆਜ ਦਰ

69. The combination of wage-push by workers and government commitment to high employment lead to:

- (a) Demand-pull inflation
- (b) Cost-push inflation
- (c) Supply-side inflation
- (d) Supply-pull inflation

ਕਰਮਚਾਰੀਆ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਉਚੀ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੁਆਰਾ ਮਜ਼ਬੂਰੀ ਪੈਕਾ ਦਾ ਸੰਯੋਜਨ ਕਰਦਾ ਹੈ :

- (a) ਮੰਗ-ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾਸਫੀਡੀ
- (b) ਲਾਗਤ-ਪੈਕਾ ਮੁਦਰਾਸਫੀਡੀ
- (c) ਪੁਰਤੀ-ਪੱਖ ਮੁਦਰਾਸਫੀਡੀ
- (d) ਪੁਰਤੀ-ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾਸਫੀਡੀ

70. Who amongst the following is regarded as the 'father of macroeconomics ?

- (a) Adam Smith
- (b) J.M Keynes
- (c) N. G. Mankiw
- (d) Schumpeter

ਹੇਠਾਂ ਦਿਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ 'ਸਮਸ਼ਟੀ ਅਰਥਸ਼ਾਸਤਰ ਦਾ ਪਿਤਾ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

- (a) ਐਡਮ ਸਮਿਥ
- (b) ਜੇ. ਐਮ. ਕੇਨਜ਼
- (c) ਐਨ. ਜੀ. ਮੈਨਕਿਵ
- (d) ਸ਼੍ਰੀਪੀਟਰ

76. Value of marginal physical product is defined as:
- Marginal revenue product multiplied by price.
 - Marginal physical product multiplied by price
 - Marginal physical product divided by price.
 - Marginal revenue product divided by price.
- ਸੀਮਾਂਤ ਭੌਤਿਕ ਉਤਪਾਦ ਦਾ ਮੁੱਲ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :
- ਸੀਮਾਂਤ ਆਮਦਨ ਉਤਪਾਦ ਗੁਣਾ ਕੀਮਤ
 - ਸੀਮਾਂਤ ਭੌਤਿਕ ਪਦਾਰਥ ਗੁਣਾ ਕੀਮਤ
 - ਸੀਮਾਂਤ ਭੌਤਿਕ ਪਦਾਰਥ ਭਾਗ ਕੀਮਤ
 - ਸੀਮਾਂਤ ਆਮਦਨ ਉਤਪਾਦ ਭਾਗ ਕੀਮਤ

77. Demand for labour depends on
- Marginal revenue product of labour
 - Average product of labour
 - Cost of labour
 - Marginal price of product
- ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਲਈ ਮੰਗ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ :
- ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਸੀਮਾਂਤ ਆਮਦਨ ਉਤਪਾਦ 'ਤੇ
 - ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੇ ਔਸਤ ਉਤਪਾਦ 'ਤੇ
 - ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਦੀ ਲਾਗਤ 'ਤੇ
 - ਉਤਪਾਦ ਦੀ ਸੀਮਾਂਤ ਕੀਮਤ 'ਤੇ

78. Exploitation of labour is said to arise when
(a) Wage = MRP	(b) Wage < MRP
(c) Wage > MRP	(d) MRP = 0
- ਕਿਰਤ ਦਾ ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ
(a) ਮਜ਼ਦੂਰੀ = MRP	(b) ਮਜ਼ਦੂਰੀ < MRP
(c) ਮਜ਼ਦੂਰੀ > MRP	(d) MRP = 0

79. Slope of PPC drawn in case of two goods is equal to
(a) MRS _{x,y}	(b) MRPT _{x,y}
(c) MRTS _{x,y}	(d) none of these
- ਦੇ ਵਸਤੂਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ PPC ਦੀ ਢਲਾਣ ਬਰਾਬਰ ਹੈ
(a) MRS _{x,y}	(b) MRPT _{x,y}
(c) MRTS _{x,y}	(d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

80. World Economic Outlook is released by whom
(a) World bank	(b) IMF
(c) WTO	(d) BRICS
- 'ਵਰਲਡ ਇਕਨਾਮਿਕ ਆਊਟਲੁਕ' ਕਿਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
(a) ਵਿਸ਼ਵ ਬੈਂਕ	(b) IMF
(c) WTO	(d) BRICS

81. What is the broad theme of Economic survey 2014-15 ?

- (a) Creating employment and reducing poverty
- (b) Inclusive growth with sustainable development
- (c) Creating opportunity and reducing vulnerability
- (d) None of these

ਆਰਥਿਕ ਸਰਵੇਖਣ 2014-15 ਦਾ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਵਿਸ਼ਾ ਵਸਤੂ ਕੀ ਹੈ ?

- (a) ਗੁਜ਼ਾਰ ਦੀ ਉਤਪਤੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਗਰੀਬੀ ਘਟਾਉਣਾ
- (b) ਨਿਰੰਤਰ ਵਿਕਾਸ ਨਾਲ ਸੰਮਿਲਿਤ ਪ੍ਰਗਤੀ
- (c) ਅਵਸਰ ਪੈਦਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੁਰਬਲਤਾ ਨੂੰ ਘਟਾਉਣਾ
- (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

82. Make in India:

- (a) Not by protecting but by Eliminate Negative Protectionism
- (b) Not by protecting but by Eliminate Positive Protectionism
- (c) By protecting but not by Eliminate Negative Protectionism
- (d) None of these

ਮੇਕ ਇਨ ਇੰਡੀਆ

- (a) ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੁ ਰਿਣਾਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਅਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ
- (b) ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਪਰੰਤੁ ਧਨਾਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਅਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਕੇ
- (c) ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਪਰੰਤੁ ਰਿਣਾਤਮਕ ਸੁਰੱਖਿਅਣ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਾ ਕਰਕੇ
- (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

83. What is the percentage share of States in Central divisible pool recommendation by 14th finance commission ?

(a) 42.5	(b) 32.5
(c) 42	(d) 41

14ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਆਯੋਗ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਾਧਨ ਵਿਭਾਜਯੋਗ ਸੰਗ੍ਰਹਿ ਵਿੱਚ ਗਜ਼ਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤਿਸ਼ਤ ਹਿੱਸਾ ਕੀ ਹੈ

(a) 42.5	(b) 32.5
(c) 42	(d) 41

84. Horizontal devolution formula of 14th finance commission:

Variable	Population (1971)	Population (2011)	Fiscal Capacity/ Income distance	Area	Forest cover	Fiscal discipline
Weights accorded	17.5	10	-	15	7.5	-

(a) 50,0	(b) 0,50
(c) 24,26	(d) 26.5,23.5

14ਵੇਂ ਵਿੱਤ ਆਯੋਗ ਦਾ Horizontal devolution ਫਾਰਮੂਲਾ ਹੈ:

ਚਰ	ਜਨਸੰਖਿਆ (1971)	ਜਨਸੰਖਿਆ (2011)	ਵਿਤੀ ਸਮਰੋਬਾ/ਅਮਦਨ ਵਿੱਥ	ਖੇਤਰਫਲ	ਜੰਗਲ ਅਧੀਨ ਰਕਬਾ	ਵਿਤੀ ਸੰਜਮ
ਇੰਡੇ ਵੇਟ	17.5	10	-	15	7.5	-

(a) 50,0	(b) 0,50
(c) 24,26	(d) 26.5,23.5

- 85.** Which is the first Indian Agricultural Product to be accorded by Geographical Indication (GI)?
 (a) Kerala's Chengalikodan Banana (b) Darjeeling's Tea
 (c) Kerala's Coconuts (d) West Bengal's jute
 ਭੁਗੋਲਿਕ ਅਲਾਮਤ(GI) ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਣਤ ਪਹਿਲਾ ਭਾਰਤੀ ਖੇਤੀ ਉਤਪਾਦ ਕਿਹੜਾ ਹੈ ?
 (a) ਕੇਰਲਾ ਦਾ ਚੌਂਗਾਲਿਕੋਦਾਨ ਕੇਲਾ (b) ਦਾਰਜੀਲਿੰਗ ਦੀ ਚਾਹ
 (c) ਕੇਰਲਾ ਦਾ ਨਾਰੀਅਲ (d) ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਦੀ ਪਟਸਨ
- 86.** Which country will chair the 2016-BRICS summit?
 (a) China (b) Russia
 (c) India (d) South-Africa
 2016-BRICS ਸੰਮਤੀ ਦੀ ਪ੍ਰਧਾਨਗੀ ਕਿਹੜਾ ਦੇਸ਼ ਕਰੇਗਾ
 (a) ਚੀਨ (b) ਰੂਸ
 (c) ਭਾਰਤ (d) ਦੱਖਣੀ ਅਫਰੀਕਾ
- 87.** To commemorate the International day of Yoga, the Reserve Bank of India (RBI) recently announced to issue coins of which denominations ?
 (a) ₹ 2 (b) ₹ 5
 (c) ₹ 10 (d) ₹ 125
 ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਯੋਗ ਦਿਵਸ ਮਨਾਉਣ ਲਈ, ਭਾਰਤੀ ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਨੇ ਹੁਣੇ ਜਿਹੇ ਕਿਸ ਮੁਲ-ਅੰਕ ਦੇ ਸਿੱਕੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਘੋਸ਼ਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ?
 (a) 2 ਰੁਪਏ (b) 5 ਰੁਪਏ
 (c) 10 ਰੁਪਏ (d) 125 ਰੁਪਏ
- 88.** Which scheme of Government of India (GOI) has been recognized by the Guinness Book of World Records recently ?
 (a) Direct benefit transfer of LPG
 (b) Pradhan Mantri Jan Dhan Yojna
 (c) Atal Mission for Rejuvenation and Urban Transformation
 (d) Pradhan Mantri Awas Yojna
 ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਕੀ ਕਿਹੜੀ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਗਿਨੀਜ਼ ਬੁੱਕ ਆਫ ਵਰਲਡ ਰਿਕਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਹੈ
 (a) LPG ਦੀ ਪ੍ਰਤੱਖ ਲਾਭ ਤਬਦੀਲੀ
 (b) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਜਨ ਧਨ ਯੋਜਨਾ
 (c) ਕਾਇਆ ਕਲਾਪ ਅਤੇ ਸਹਿਰੀ ਰੂਪਾਂਤਰਨ ਲਈ ਅਟਲ ਮਿਸ਼ਨ
 (d) ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਅਵਾਸ ਯੋਜਨਾ
- 89.** Which of the following is not correctly matched ?
 (a) Silver revolution : Eggs (b) Grey revolution : Fertilizers
 (c) Golden revolution : Gold (d) Brown revolution : Masaaley
 ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਦਾ ਸਹੀ ਮਿਲਾਣ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 (a) ਚਾਂਦੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ : ਅੱਡੇ (b) ਸਲੇਟੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ : ਖਾਦਾਂ
 (c) ਸੁਨਹਿਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ : ਸੋਨਾ (d) ਭੂਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ : ਮਸਾਲੇ

102. When income elasticity of demand is greater than unity, then the commodity is

(a) A luxury commodity	(b) A non-related good
(c) A necessity	(d) An inferior good

ਜਦੋ ਮੰਗ ਦੀ ਆਮਦਨ ਲੇਚ ਇਕਾਈ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ ਤਾਂ ਵਸਤੂ:

(a) ਇੱਕ ਵਿਲਾਸਤਾ ਵਸਤੂ ਹੈ	(b) ਇੱਕ ਗੈਰ ਸੰਬੰਧ ਵਸਤੂ ਹੈ
(c) ਇਕ ਜਰੂਰਤ ਹੈ	(d) ਇੱਕ ਘਟੀਆ ਵਸਤੂ ਹੈ

103. Demand curve of a normal commodity falls downward because

- I. Real income of consumer increases.
- II. Consumer substitutes dearer commodity with cheap commodity.
- III. Law of diminishing marginal utility operates.
- IV. It is easy to use downward sloping demand curve for analysis and prediction.

Which of the statement given above the correct ?

(a) I, II, IV	(b) III, IV
(c) I, II, III	(d) All of the above

ਸਧਾਰਨ ਵਸਤੂ ਦੀ ਮੰਗਵਕਰ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਡਿੱਗਦੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ

- I. ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਅਸਲ ਆਮਦਨ ਵੱਧਦੀ ਹੈ
 - II. ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਹਿੰਗੀ ਵਸਤੂ ਦਾ ਸਸਤੀ ਵਸਤੂ ਨਾਲ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਕਰਦਾ ਹੈ
 - III. ਘੱਟਦੀ ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦਾ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
 - IV. ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਅਤੇ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਹੇਠਾਂ ਵੱਲ ਢੁਕਦੀ ਮੰਗ ਵਰਕ ਦਾ ਪ੍ਰਯੋਗ ਅਸਾਨ ਹੈ।
(a) I, II, IV	(b) III, IV
(c) I, II, III	(d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

104. The main purpose of proposing HDI was:

- A. To assess the economic growth with main focus on per capita income and human capital.
 - B. To emphasize that people and their capabilities should be the ultimate criteria for assessing the development of a country.
 - C. To differentiate between the development perspective regarding national policy of particular country.
(a) Both A and B are correct	(b) Both B and C are correct
(c) Only B is correct	(d) All of the above

HDI ਦੀ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਸੀ

- A. ਪ੍ਰਤੀ-ਵਿਅਕਤੀ ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਮੱਨਖੀ ਪ੍ਰੰਜੀ ਉਤੇ ਮੁੱਖ ਕੇਂਦਰ ਨਾਲ ਆਰਥਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨਾ।
 - B. ਤਾਕੀਦ ਕਰਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਕੋਸ਼ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋਕ ਅਤੇ ਉਹਨਾਂ ਦੀਆਂ ਯੋਗਤਾਵਾਂ ਮੂਲ ਮਾਪਦੰਡ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ।
 - C. ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨੀਤੀ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਕਾਸ ਦਿਸ਼ਟੀਕੋਨਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਕਰਨ।
(a) ਦੋਵੇਂ A ਅਤੇ B ਸਹੀ ਹਨ	(b) ਦੋਵੇਂ B ਅਤੇ C ਸਹੀ ਹਨ
(c) ਸਿਰਫ B ਸਹੀ ਹੈ	(d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

105. Match the List I against List II and select the correct codes given below:

List I

A.	Vicious Circle of Poverty	1.	Raul Prebisch
B.	Saving Function	2.	Nurkse
C.	Development and Underdevelopment	3.	Kalecki
D.	Dependency Theory	4.	Robert Harrison Frank
(a)	A-1, B-4, C-1, D-3	(b)	A-2, B-3, C-1, D-4
(c)	A-2, B-3, C-4, D-1	(d)	A-4, B-2, C-3, D-1

ਸੂਚੀ I ਦਾ ਸੂਚੀ II ਨਾਲ ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਚੁਣੋ

ਸੂਚੀ I

A.	ਗਰੀਬੀ ਦਾ ਕੁੱਚਕਰ	1.	ਰਾਉਲ ਫ੍ਰੈਬਿਸ਼
B.	ਬਚਤ ਫਲਨ	2.	ਨਰਸਕੇ
C.	ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਅਲਾਪ ਵਿਕਾਸ	3.	ਕੈਲਕੀ
D.	ਨਿਰਭਰਤਾ ਸਿਧਾਂਤ	4.	ਰਾਬਰਟ ਹੈਰੀਸਨ ਫ੍ਰੈਂਕ
(a)	A-1, B-4, C-1, D-3	(b)	A-2, B-3, C-1, D-4
(c)	A-2, B-3, C-4, D-1	(d)	A-4, B-2, C-3, D-1

ਸੂਚੀ II

1. ਰਾਉਲ ਫ੍ਰੈਬਿਸ਼
2. ਨਰਸਕੇ
3. ਕੈਲਕੀ
4. ਰਾਬਰਟ ਹੈਰੀਸਨ ਫ੍ਰੈਂਕ

106. Match the List I against List II and select the correct codes given below:

List I

A.	Indicative Planning	1.	Planning by direction
B.	Totalitarian Planning	2.	Planning by inducement
C.	Decentralised Planning	3.	Planning from gross roots
D.	Democratic Planning	4.	Planning by flexibility
(a)	A-4, B-1, C-3, D-2	(b)	A-2, B-1, C-3, D-4
(c)	A-2, B-1, C-4, D-3	(d)	A-4, B-3, C-2, D-1

ਸੂਚੀ I ਦਾ ਸੂਚੀ II ਨਾਲ ਮਿਲਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਕੋਡਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਚੁਣੋ

ਸੂਚੀ I

A.	ਸੰਕੇਤਕ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ	1.	ਦਿਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ
B.	ਅਧਿਕੇਂਦਰਿਤ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ	2.	ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ
C.	ਵਿਕੇਂਦਰੀਕ੍ਰਿਤ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ	3.	ਜਨਸਧਾਰਨ ਤੋਂ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ
D.	ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ	4.	ਲਚਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ
(a)	A-4, B-1, C-3, D-2	(b)	A-2, B-1, C-3, D-4
(c)	A-2, B-1, C-4, D-3	(d)	A-4, B-3, C-2, D-1

ਸੂਚੀ II

1. ਦਿਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ
2. ਪ੍ਰੇਰਣਾ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ
3. ਜਨਸਧਾਰਨ ਤੋਂ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ
4. ਲਚਕਤਾ ਦੁਆਰਾ ਯੋਜਨਾਬੰਦੀ

107. How much of land area in Punjab is recorded under forests ?

(a)	6.07	(b)	8.5
(c)	10.0	(d)	15.4

ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨਾ ਭੂਮੀ ਖੇਤਰ ਜੰਗਲਾਂ ਅਧੀਨ ਰਿਕਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ

(a)	6.07	(b)	8.5
(c)	10.0	(d)	15.4

108. According to 2011 Census, which district of Punjab has got the highest literacy rate

(a) Ludhiana	(b) SAS Nagar
(c) Hoshiarpur	(d) Jalandhar

2011 ਜਨਗਣਨਾ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਜਿਲ੍ਹੇ ਦੀ ਸਾਖਰਤਾ ਦਰ ਉੱਚਤਮ ਹੈ

(a) ਲੁਧਿਆਣਾ	(b) ਐਸ. ਏ. ਐਸ. ਨਗਰ
(c) ਹੋਸ਼ਿਆਰਪੁਰ	(d) ਜਲੰਧਰ

109. According to the All-India Debt and Investment Survey and NSSO, non-institutional sources still provide finance to how much percentage of rural population of Punjab ?

(a) 21.9	(b) 29.7
(c) 36.8	(d) 30.6

ਸਰਵ ਭਾਰਤੀ ਰਿਣ ਅਤੇ ਨਿਵੇਸ਼ ਸਰਵੇਖਣ ਅਤੇ ਸ਼ਾਸ਼ੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਗੈਰ ਸੰਸਥਾਗਤ ਸੌਮੇ ਹਾਲੇ ਤੱਕ ਵੀ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਕਿੰਨੀ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਪੇਂਡੂ ਜਨਸੰਖਿਆ ਨੂੰ ਵਿਤ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਦੇ ਹਨ?

(a) 21.9	(b) 29.7
(c) 36.8	(d) 30.6

110. Priority sector lending by banks include which of the following sectors ?

1. Agriculture	2. Education.
3. Micro and small Enterprises	4. Housing
(a) 1, 2, 3 and 4	(b) 1, 2 and 3 only
(c) 1, 3 and 4 only	(d) 2, 3 and 4 only

ਬੈਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲ ਖੇਤਰ ਉਪਾਰ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਹੇਠਾਂ ਦਿਤਿਆ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਖੇਤਰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹਨ

1. ਖੇਤੀਬਾੜੀ	2. ਸਿੱਖਿਆ
3. ਸੁਖਮ ਅਤੇ ਛੋਟੇ ਉਦਮ	4. ਆਵਾਸ
(a) 1, 2, 3 ਅਤੇ 4	(b) ਸਿਰਫ 1, 2 ਅਤੇ 3
(c) ਸਿਰਫ 1, 3 ਅਤੇ 4	(d) ਸਿਰਫ 2, 3 ਅਤੇ 4

111. For an under developed country:

- A. There is a high degree of correlation between the level of income and the rate of population growth.
 - B. There is low propensity to direct additional per capita income to increase per capita investment.
 - C. There is scarcity of uncultivated land.
 - D. There are different production methods and absence of technological development.
- Given above statements choose correct answer below:

(a) A, B and C are correct	(b) B, C and D are correct
(c) A, C and D are correct	(d) All of the above

ਇੱਕ ਅਲਪ ਵਿਕਸਿਤ ਦੇਸ਼ ਲਈ

- A. ਆਮਦਨ ਦੇ ਪੱਧਰ ਅਤੇ ਜਨਸੰਖਿਆ ਦੀ ਵਿਕਾਸ ਦਰ ਵਿਚਕਾਰ ਉੱਚ ਦਰਜਾ ਸਹਿ ਸੰਬੰਧ ਹੁੰਦਾ ਹੈ
- B. ਪ੍ਰਤੱਖ ਵਾਧੂ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਆਕਤੀ ਆਮਦਨ ਤੋਂ ਵਧੇ ਪ੍ਰਤੀ ਵਿਆਕਤੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਘੱਟ ਹੈ
- C. ਗੈਰ-ਖੇਤੀ ਭੂਮੀ ਦੀ ਦੁਰਲੱਭਤਾ ਹੈ
- D. ਵਿਭਿੰਨ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿਧੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕੀ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਹੈ

ਉਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਥਨਾ ਵਿਚੋਂ ਹੇਠਾਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ

(a) A, B ਅਤੇ C ਸਹੀ ਹਨ	(b) B, C, ਅਤੇ D ਸਹੀ ਨਹ
(c) A, C, ਅਤੇ D ਸਹੀ ਹਨ	(d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

112. In Indifference Curves Approach, The consumer is in equilibrium when

- (a) $MRS_{x,y} = P_x/P_y$ (b) $MRS_{y,x} = P_x/P_y$
(c) $MRS_{x,y} = P_y/P_x$ (d) Any of the above

ਉਦਾਸੀਨ ਵਕਰ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਸੰਤੁਲਨ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ :

- (a) $MRS_{x,y} = P_x/P_y$ (b) $MRS_{y,x} = P_x/P_y$
(c) $MRS_{x,y} = P_y/P_x$ (d) ਉਪਰਕਤ ਕੇਂਦੀ ਵੀ

113. When total productivity of a function is maximum then

- (a) Marginal productivity is increasing
(b) Marginal productivity is decreasing
(c) Marginal productivity is zero
(d) Marginal productivity is negative

ਜਦੋਂ ਇੱਕ ਫਲਨ ਦੀ ਕੁਲ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਅਧਿਕਤਮ ਹੈ, ਫਿਰ

- (a) ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵੱਧ ਰਹੀ ਹੈ (b) ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਘੱਟ ਰਹੀ ਹੈ
(c) ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਸਿਫਰ ਹੈ (d) ਸੀਮਾਂਤ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਰਿਣਾਤਮਕ ਹੈ

114. In Cobb-Douglas production function; elasticity of substitution is:

- (a) Equal to Unity (b) >1
(c) <1 (d) $<$ Zero

ਕਾਬ-ਡਗਲਸ ਉਤਪਾਦਨ ਫਲਨ ਵਿੱਚ, ਪ੍ਰਤੀਸਥਾਪਨ ਲੇਚ ਹੈ

- (a) ਇਕਾਈ ਦੇ ਬਰਾਬਰ (b) >1
(c) <1 (d) $<$ ਸਿਫਰ

115. Shutdown point in perfect competition in short period occurs at

- (a) Minimum point of SAC (b) Minimum point of SAVC
(c) Minimum point of SATC (d) Minimum point of AFC

ਪੁਰਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ

- (a) SAC ਦੇ ਨਿਊਨਤਮ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ (b) SAVC ਦੇ ਨਿਊਨਤਮ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ
(c) SATC ਦੇ ਨਿਊਨਤਮ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ (d) AFC ਦੇ ਨਿਊਨਤਮ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ

116. Equilibrium of profit maximizing monopolist occurs where:

- (a) ED >1 (b) ED <1
(c) ED = 1 (d) ED $<$ zero

ਲਾਭ ਅਧਿਕਤਮ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਏਕਾਧਿਕਾਰੀ ਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਉਤਪੰਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ

- (a) ED >1 (b) ED <1
(c) ED = 1 (d) ED $<$ ਸਿਫਰ

117. Under Cournot's Duopoly model; equilibrium output is (where n = number of firms):

- (a) $n/n+1$ (b) $n/n+2$
(c) $n/n+3$ (d) $n/n+4$

ਕਰਨਟ ਦੇ ਦੋਅਧਿਕਾਰੀ ਮਾਡਲ ਅਧੀਨ, ਸੰਤੁਲਨ ਉਤਪਾਦ ਹੈ (ਜਿਥੇ n = ਫਰਮਾ ਦੀ ਸੰਖਿਆ) :

- (a) $n/n+1$ (b) $n/n+2$
(c) $n/n+3$ (d) $n/n+4$

118. General equilibrium approach is given by :

(a) Pareto	(b) Walras
(c) Leontief	(d) All of these

ਸਾਧਾਰਨ ਸੰਤੁਲਨ ਪਹੁੰਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

(a) ਪਰੈਟੋ ਦੁਆਰਾ	(b) ਵਾਲਰਸ ਦੁਆਰਾ
(c) ਲਿਊਨਟਿਫ਼ ਦੁਆਰਾ	(d) ਇਹਨਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦੁਆਰਾ

119. There is no unique supply curve in this market; is the statement which refers to

(a) Perfect competition	(b) Monopolistic competition
(c) Monopoly	(d) Oligopoly

ਇਸ ਬਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਲੱਖਣ ਪੁਰਤੀ ਵੱਕਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ; ਇਹ ਕਥਨ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ

(a) ਪੂਰਨ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨਾਲ	(b) ਏਕਾਧਿਕਾਰੀ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਿਤਾ ਨਾਲ
(c) ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਨਾਲ	(d) ਅਲਪਾਧਿਕਾਰ ਨਾਲ

120. 'Pure Oligopoly' is the market where a few firms produce

(a) close substitute goods	(b) differentiated products
(c) identical products	(d) Any of these

'ਸੁੱਧ ਅਲਪਾਧਿਕਾਰ' ਉਹ ਬਜ਼ਾਰ ਹੈ ਜਿਥੇ ਬੋੜੀਆਂ ਫਰਮਾ ਉਤਪਾਦਨ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ

(a) ਨਿਕਟ ਪ੍ਰਤਿਸਥਾਪਨ ਵਸਤੂਆਂ	(b) ਤਿੰਨ ਵਸਤੂਆਂ
(c) ਇੱਕੋ ਜਿਹੀਆਂ ਵਾਸਤੂਆਂ	(d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਵੀ

121. The point of maximum social welfare on the grand Utility Possibility Frontier is called:

(a) Shut down point	(b) Break-even point
(c) Point of inflexion	(d) Bliss point

ਉਚ ਉਪਯੋਗਤਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਫਰੰਟੀਅਰ ਉੱਤੇ ਅਧਿਕਤਮ ਸਮਾਜਕ ਕਲਿਆਣ ਦਾ ਬਿੰਦੂ ਕਹਾਉਂਦਾ ਹੈ :

(a) ਬੰਦ ਹੋਣ ਦਾ ਬਿੰਦੂ	(b) ਸੰਤੁਲਨ ਬਿੰਦੂ
(c) ਵਿਭਕਤੀ ਬਿੰਦੂ	(d) ਵਿਸਮਾਦ ਬਿੰਦੂ

122. Voluntary Exchange Benefit Approach was given by

(a) Samuelson	(b) Bowen
(c) Erik Lindahl	(d) J.S. Mill

ਇੱਕ ਵਟਾਂਦਰਾ ਲਾਭ ਪਹੁੰਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ

(a) ਸੈਮਿਊਲਸਨ ਦੁਆਰਾ	(b) ਬੋਵਨ ਦੁਆਰਾ
(c) ਐਰਿਕ ਲਿੰਡਹਾਲ ਦੁਆਰਾ	(d) ਜੇ.ਐਸ. ਮਿਲ ਦੁਆਰਾ

123. Vertical Equity means

(a) Persons in similar circumstances should be treated similarly.	
(b) Persons in dis-similar circumstances should be treated dis-similarly.	
(c) Both of these	
(d) None of these	

ਖੜਕੀ ਸਮਾਨਤਾ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ

(a) ਸਮਰੂਪ ਹਾਲਤਾਂ ਵਾਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਸਮਰੂਪ ਵਿਵਹਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ	
(b) ਅਸਮਰੂਪ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿਚਲੇ ਲੋਕਾਂ ਨਾਲ ਭਿੰਨ ਵਿਵਹਾਰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ	
(c) ਇਹ ਦੇਵੇ	
(d) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ	

- 124.** The more inelastic the supply of taxed goods, _____ is the incidence on buyers.

 - (a) greater (b) smaller
 - (c) zero (d) whole

ਕਰ ਅਧੀਨ ਵਸਤੂ ਦੀ ਅਧਿਕ ਬੇਲੋਚਕਾਰ ਪੂਰਤੀ, ਖਰੀਦਕਾਰਾਂ ਉੱਤੇ _____ ਭਾਰ

 - (a) ਅਧਿਕ (b) ਘੱਟ
 - (c) ਸਿਫਰ (d) ਸਾਰਾ

125. Regulation of consumer's credit as an instrument of credit control was first tried in

 - (a) USA (b) UK
 - (c) France (d) India

ਸਾਖ ਨਿਯੰਤਰਣ ਦੇ ਇੱਕਸੰਦ ਵਜੋਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਦੀ ਸਾਖ ਦਾ ਵਿਧਾਨ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਜਮਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ :

 - (a) ਅਮਰੀਕਾ (b) ਯੂ.ਕੇ.
 - (c) ਫਾਂਸ (d) ਭਾਰਤ

126. Charles Tibeout in his model observed that many types of public goods are

 - (a) Local (b) Pure
 - (c) Club (d) None of these

ਚਾਰਲਸ ਟਾਬਿਊਟ ਨੇ ਉਸਦੇ ਮਾਡਲ ਵਿਚ ਨਿਰੀਖਅਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਧਿਕ ਕਿਸਮਾਂ ਦੀਆਂ ਸਮਾਜਕ ਵਸਤਾਂ ਹਨ

 - (a) ਖੇਤਰੀ (b) ਸ਼ੁੱਧ
 - (c) ਜੁੜੀਆਂ (d) ਇਹਨਾਂ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

127. Wagner's "law of ever increasing state activity" was given by Adolph Wagner in

 - (a) 1850 (b) 1983
 - (c) 1883 (d) 1838

ਵੈਗਨਰ ਦਾ "ਰਾਜ ਕਿਰਿਆ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਵਾਧੇ ਦਾ ਨਿਯਮ" ਅਡੋਲਫ ਵੈਗਨਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

 - (a) 1850 ਵਿੱਚ (b) 1983 ਵਿੱਚ
 - (c) 1883 ਵਿੱਚ (d) 1838 ਵਿੱਚ

128. 'Full Employment' is a situation characterized by absence of

 - (a) Voluntary unemployment (b) Involuntary unemployment
 - (c) Unemployment (d) Seasonal unemployment

ਪੂਰਨ ਰੋਜ਼ਗਾਰ ਇਸ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਸਥਿਤੀ ਹੈ

 - (a) ਇੱਛੂਕ ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ (b) ਅਣਇੱਛੂਕ ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ
 - (c) ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ (d) ਮੌਸਮੀ ਬੇਰੁਜਗਾਰੀ

129. 'Real wage' can be defined as

 - (a) Money wage/general price level
 - (b) Money wage minus general price level
 - (c) Money wage at the base year
 - (d) Money wage inflation

'ਅਸਲ ਮਜ਼ਦੂਰੀ' ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ :

 - (a) ਮੌਦਰਿਕ ਮਜ਼ਦੂਰੀ/ਕੀਮਤ ਪੱਧਰ
 - (b) ਮੌਦਰਿਕ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਘਟਾਉ ਸਧਾਰਨ ਕੀਮਤਪਾਰ
 - (c) ਆਧਾਰ ਸਾਲ 'ਤੇ ਮੌਦਰਿਕ ਮਜ਼ਦੂਰੀ
 - (d) ਮੌਦਰਿਕ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਮੁਦਰਾ ਸਫੀਤੀ

- 130.** Various versions of 'Quantity Theory of Money' try to examine
- Quantity of money and general level of prices
 - Quantum of money in Circulation
 - Inflation in the Economy
 - Money and Bond Market

'ਮੁਦਰਾ ਦੇ ਪਰਿਮਾਣ ਸਿਧਾਂਤ' ਦੇ ਵਿਭਿੰਨ ਸੰਸਕਰਨਾਂ ਨੇ ਇਸਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ:

- ਮੁਦਰਾ ਦਾ ਪਰਿਮਾਣ ਅਤੇ ਕੀਮਤਾਂ ਦਾ ਸਪਾਰਨ ਪੱਧਰ
- ਚਲਨ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਮਾਤਰਾ
- ਅਰਥ ਵਿਵਸਥਾ ਵਿੱਚ ਮੁਦਰਾਸਫੀਤੀ
- ਮੁਦਰਾ ਅਤੇ ਬਾਂਡ ਬਜਾਰ

- 131.** Money multiplier depends upon

(a) Reserve-deposit ratio	(b) Currency-deposit ratio
(c) Monetary base	(d) All of the above

ਮੁਦਰਾ ਗੁਣਕ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦਾ ਹੈ

(a) ਭੰਡਾਰ-ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਨੁਪਾਤ	(b) ਕਰੰਸੀ-ਜਮ੍ਹਾਂ ਅਨੁਪਾਤ
(c) ਮੌਦਰਿਕ ਅਧਾਰ	(d) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

- 132.** In Keynesian demand for money model, 'Bulls' are speculators that expect

(a) Bond price to 'fall'	(b) Bond price to 'rise'
(c) Moves out of bonds to cash	(d) none of the above

ਕੇਨੇਝ ਦੇ ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਮੰਗ ਮਾਡਲ ਵਿੱਚ 'ਬੁੱਲ' ਜਮ੍ਹਾਂਖੇਰ ਹਨ ਜੋ ਆਸਾ ਕਰਦੇ ਹਨ:

(a) ਬਾਂਡ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਘਟਣ ਦੀ	(b) ਬਾਂਡ ਕੀਮਤਾਂ ਦੇ ਵਧਣ ਦੀ
(c) ਬਾਂਡਾਂ ਤੋਂ ਕੈਸ਼ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹਨ	(d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

- 133.** In Keynesian approach, demand for money is an

(a) increasing function of income only.
(b) increasing function of income and decreasing function of rate of interest.
(c) increasing function of rate of interest and decreasing function of income.
(d) increasing function of income and rate of interest.

ਕੇਨੇਝੀਅਨ ਪਹੁੰਚ ਵਿੱਚ, ਮੁਦਰਾ ਦੀ ਮੰਗ

(a) ਆਮਦਨ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਧਦਾ ਫਲਨ ਹੈ
(b) ਆਮਦਨ ਦਾ ਵਧਦਾ ਫਲਨ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰਾਂ ਦਾ ਘੱਟਦਾ ਫਲਨ ਹੈ
(c) ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਦਾ ਵੱਧਦਾ ਫਲਨ ਅਤੇ ਆਮਦਨ ਦਾ ਘੱਟਦਾ ਫਲਨ ਹੈ
(d) ਆਮਦਨ ਅਤੇ ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਦਾ ਵੱਧਦਾ ਫਲਨ ਹੈ

- 134.** Absolute income hypothesis predicts

(a) decline in the marginal propensity to consume when families move to higher income level.
(b) increase in average propensity to consume when families move to higher income level.
(c) decline in average propensity to consume when families move to higher income level.
(d) increase in the marginal propensity to consume when families move to higher income level.

ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ ਸਿਧਾਂਤ ਪੂਰਵ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਹੈ

(a) ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਚ ਆਮਦਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
(b) ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਚ ਆਮਦਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਔਸਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
(c) ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਚ ਆਮਦਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਔਸਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
(d) ਜਦੋਂ ਪਰਿਵਾਰ ਉੱਚ ਆਮਦਨ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਦੇ ਹਨ ਤਾਂ ਸੀਮਾਂਤ ਉਪਭੋਗ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ

- 135.** 'Imitative' and 'Emulative' nature of consumption is associated with
 (a) Absolute income hypothesis (b) Relative income hypothesis
 (c) Permanent income hypothesis (d) None of the above
 ਉਪਖੋਗ ਦੀ 'ਬਣਾਉਟੀ' ਅਤੇ 'ਰੀਸ ਕਰਨ' ਦੀ ਪ੍ਰਵਿਰਤੀ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ :
 (a) ਨਿਰੋਲ ਆਮਦਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ (b) ਸਾਪੇਖ ਆਮਦਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ
 (c) ਸਥਾਈ ਆਮਦਨ ਸਿਧਾਂਤ ਨਾਲ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 136.** According to Kaldor's Business cycle, investment is directly related to
 (a) Income (b) Rate of interest
 (c) Stock of capital (d) None of the above
 ਕਾਲਡੋਰ ਦੇ ਵਪਾਰ ਚੱਕਰ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਦਾ ਪ੍ਰੈਤਖ ਸੰਬੰਧ ਹੈ :
 (a) ਆਮਦਨ ਨਾਲ (b) ਵਿਆਜ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ
 (c) ਪੁੰਜੀ ਦੇ ਸਟਾਕ ਨਾਲ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 137.** The book titled 'A Contribution to the Theory of Trade Cycles' published in 1950 is written by
 (a) Hicks (b) Samuelson
 (c) Kaldor (d) Schumpeter
 'A Contribution to the Theory of Trade Cycles', 1950 ਸਿਰਲੇਖ ਦੀ ਪੁਸਤਕ ਲਿਖੀ ਗਈ ਸੀ
 (a) ਹਿਕਸ ਦੁਆਰਾ (b) ਸੈਮਿਊਲਸਨ ਦੁਆਰਾ
 (c) ਕਾਲਡੋਰ ਦੁਆਰਾ (d) ਸ਼ੁਪੀਟਰ ਦੁਆਰਾ
- 138.** The Monetary policy will be ineffective with the increase in money supply, when
 (a) IS curve is horizontal (b) IS curve is vertical
 (c) LM is vertical (d) none of above
 ਮੌਦਰਿਕ ਨੀਤੀ ਮੁਕਰਾ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਅਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਦੋਂ
 (a) IS ਵਰਕ ਲੇਟਵੀਂ ਹੈ (b) IS ਵਰਕ ਖੜ੍ਹਵੀਂ ਹੈ
 (c) LM ਖੜ੍ਹਵੀਂ ਹੈ (d) ਉਪਰੋਕਤ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
- 139.** LM curve is steep when
 (a) Interest elasticity of money demand is low
 (b) Interest elasticity of money demand is high
 (c) Income tax increases
 (d) Income tax decreases
 LM ਵਰਕ ਦੀ ਢਲਾਣ ਤਿੱਖੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ
 (a) ਮੁਦਰਾ ਮੰਗ ਦੀ ਵਿਆਜ ਲਚਕ ਘੱਟ ਹੈ (b) ਮੁਦਰਾ ਮੰਗ ਦੀ ਵਿਆਜ ਲਚਕ ਉੱਚ ਹੈ
 (c) ਆਮਦਨ ਕਰ ਵਧਦਾ ਹੈ (d) ਆਮਦਨ ਕਰ ਘੱਟਦਾ ਹੈ
- 140.** Factors that shift the IS curve to the right are
 (a) decrease in taxes and government spending
 (b) increase in taxes and govt. spending
 (c) increase in govt. spending and decrease in tax
 (d) decrease in govt. spending and increase in taxes
 ਕਾਰਕ ਜਿਹੜੇ ਕਿ IS ਵੱਕਰ ਨੂੰ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਪੱਕਦੇ ਹਨ :
 (a) ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
 (b) ਕਰਾਂ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ
 (c) ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਕਮੀ
 (d) ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਕਮੀ ਅਤੇ ਕਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ

141. Multiplier will be lower with

(a) High MPC	(b) Low MPCc
(c) High MPI	(d) Low MPS
- गुणक घट होवेगा
(a) उच्च MPC नाल	(b) घट MPCe नाल
(c) उच्च MPI नाल	(d) घट MPS नाल

142. Expansionary Fiscal policy will be more effective on income when given the IS schedule:

(a) LM schedule is relatively flat	(b) LM schedule is relatively steep
(c) LM curve is vertical	(d) None of the above
- विस्तृत राजकोषी नीति आमदन उते व्यये प्रभावसाली होवेगी जदो IS सूची दे मुकाबले
(a) LM सूची तुलनात्मक समतल है	(b) LM सूची तुलनात्मक टिक्खी है
(c) LM वैकर खड़वीं है	(d) उपरोक्त कोई नहीं

143. The establishment of GATT resulted in:

(a) Increased tariff rates	(b) Decreased in total world trade
(c) Increased protectionism	(d) Lower tariff rates

GATT दी समाप्ता दा नडीजा निकलिआ सी :

(a) व्यायां टैरिफ दरां	(b) कुल विस्तव व्यापार विच कमी
(c) व्याया रधिआवाद	(d) घट टैरिफ दरां

144. Who has been appointed the first vice chairman of the newly created NitiAayog:

(a) Kaushik Basu	(b) Arvind Panagariya
(c) Abhijit Banerjee	(d) Bibek Debroy

नवे बहे नीति अयोग दा परिला उप-सेअरमैन किसने बनाइआ गिआ है :

(a) कौशिक बासु	(b) अरविंद पाण्डीआ
(c) अभिजीत बैनर्जी	(d) बिबेक देब्रौज

145. According to C.S.O estimates of National Product, Secondary Sector include which of the following sub-sectors:

(a) Manufacturing Sector
(b) Manufacturing + Construction
(c) Manufacturing + Construction + Electricity + Gas and Water Supply
(d) Manufacturing + Mining

राष्ट्रीय उत्पाद दे C.S.O. अनमान अनुसार, गैंग खेतर विच हेठां दितिआं विचों किहजा उप-खेतर सामिल हुंदा है :

(a) निरमाण खेतर
(b) निरमाण + उसारी
(c) निरमाण + उसारी + बिजली + गैस अडे जल पुरजी
(d) निरमाण + माईनिंग

146. Demographic Dividend in India is defined as:

- (a) All Adult Population
- (b) Population excluding old people
- (c) Population excluding children and old people
- (d) Population which excludes unemployed persons

ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਜਨ ਅੰਕਤੇ ਵਿਭਾਜਨ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

- (a) ਸਾਰੀ ਬਾਲਗ ਜਨਸੰਖਿਆ
- (b) ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢ ਦੇ ਜਨਸੰਖਿਆ
- (c) ਜਨਸੰਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬੋਚਿਆਂ ਅਤੇ ਬਜ਼ੁਰਗ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕਢੋਕੇ ਜਨਸੰਖਿਆ
- (d) ਜਨਸੰਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚੋਂ ਬੇਹੁਜਗਾਰ ਲੋਕਾਂ ਨੂੰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

147. Development expenditure of the Central Government does not include

- (a) Defence Expenditure
- (b) Expenditure on public services
- (c) Expenditure on social and community services
- (d) Grant to States

ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਖਰਚਿਆਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਿਲ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ

- (a) ਸੁੱਤਖਿਆ ਖਰਚ
- (b) ਜਨਤਕ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ
- (c) ਸਮਾਜਕ ਅਤੇ ਭਾਈਚਾਰਕ ਸੇਵਾਵਾਂ 'ਤੇ ਖਰਚ
- (d) ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਗ੍ਰਾਟਾਂ

148. Gross domestic capital formation is defined as

- (a) Flow of expenditure devoted to increase or maintaining of capital stock
- (b) Expenditure increased on physical assets only
- (c) Production exceeding demand
- (d) Net addition to stock after depreciation

ਕੁੱਲ ਘਰੇਲੂ ਪੁੰਜੀ ਨਿਰਮਾਣ ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ

- (a) ਪੁੰਜੀ ਸਟਾਕ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਅਤੇ ਕਾਇਮ ਰੱਖਣ ਲਈ ਖਰਚ ਦਾ ਪ੍ਰਵਾਹ
- (b) ਸਿਰਫ ਭੌਤਿਕ ਸੰਪਤੀਆਂ 'ਤੇ ਵਧਿਆ ਖਰਚ
- (c) ਮੰਗ ਤੋਂ ਵਾਪੁ ਉਤਪਾਦਨ
- (d) ਮੁੱਲ ਘਾਟੇ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਟਾਕ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁੱਧ ਵਾਪਾ

149. Our financial system has provided for the transfer of resources from the centre to the states; the important means of resource transfer are:

- (a) Tax sharing
- (b) Grants-in-aids
- (c) Loans
- (d) All of these

ਸਾਡੀ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਰਾਜਾਂ ਵੱਲ ਸੋਮਿਆਂ ਦੀ ਬਦਲੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਸੋਮਿਆਂ ਦੀ ਬਦਲੀ ਦੇ ਮੱਹਤਵਪੂਰਨ ਸਾਧਨ ਹਨ

- (a) ਕਰ ਵੰਡਣੇ
- (b) ਗ੍ਰਾਂਟ
- (c) ਰਿਣ
- (d) ਇਹ ਸਾਰੇ

150. Which of the following is not viewed as a National debt ?

- (a) Provident Fund
- (b) Life Insurance Policy
- (c) National Saving certificates
- (d) Long-term Government Bonds

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਨੂੰ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਰਿਣ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂਦਾ

- (a) ਪ੍ਰਾਵੀਡਾਂਟ ਫੰਡ
- (b) ਜੀਵਨ ਬੀਮਾ ਪਾਲਸੀ
- (c) ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਬਚਤ ਪ੍ਰਮਾਣ ਪੱਤਰ
- (d) ਦੀਰਘ ਕਾਲੀ ਸਰਕਾਰੀ ਬਾਂਡ

SPACE FOR ROUGH WORK